

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 623/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Libora Duřu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Róbertom Kučerom, Veľká okružná 39, Žilina, proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/52/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 9. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/52/2021. Sťažovateľ zároveň navrhuje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva že žalobou podanou na okresnom súde 6. augusta 2021 sa sťažovateľ ako žalobca domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. V napadnutom konaní do podania ústavnej sťažnosti sťažovateľa nebolo nielenže právoplatne rozhodnuté, ale nebolo nariadené ani žiadne pojednávanie. Sťažovateľ preto 22. mája 2023 adresoval predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní. Sťažovateľ sa nestotožnil so spôsobom vybavenia (apel vedenia okresného súdu na zastupujúcich sudcov, aby konali promptne a aby nedochádzalo k ďalším prietahom v konaní), a preto Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) 19. júna 2023 adresoval žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti. Krajský súd vo svojom prešetrení uviedol, že opatrenia vedenia okresného súdu nepovažoval za dostatočné a nariadil dohľad v trojmesačných intervaloch s cieľom sledovať ďalší priebeh konania.

II. Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti poukázal na skutočnosť, že v období od podania žaloby až do podania ústavnej sťažnosti nebolo vykonané ani jedno pojednávanie a dokonca žiadny termín pojednávania nebol ani nariadený. Okrem toho poukázal na neefektívny a chaotický postup okresného súdu, ktorý nesprávne doručoval výzvu na vyjadrenie k žalobe (doručoval ju žalobcovi namiesto žalovaného). Sťažovateľ ďalej kritizoval odpoveď vedenia okresného súdu na jeho sťažnosť na prietahy, v ktorej podpredsedníčka okresného súdu poukazovala na komplikované doručovanie písomností protistrane sťažovateľa do Spojených štátov amerických, ako aj skutočnosť, že zákonná sudkyňa mala pred materskou dovolenkou, a preto už nenariadila pojednávanie. Podpredsedníčka preto prisľúbila, že po prerozdelení spisového materiálu odchádzajúcej sudkyne bude apelovať na zastupujúcich sudcov, aby vo veci nedochádzalo k ďalším prietahom. Sťažovateľ zdôraznil, že krajský súd mu v rámci prešetrenia vybavenia sťažnosti na prietahy dal za pravdu a uviedol, že personálne zmeny, resp. plánovaný odchod zákonnej sudkyne na materskú dovolenku nemôžu byť na ťarchu účastníkov konania a nariadil v danej veci dohľad, pretože opatrenia vedenia okresného súdu považoval za nedostatočné.

4. Sťažovateľ tvrdil, že po podaní sťažnosti na prietahy v elektronickom súdnom spise evidoval len zmenu zákonnej sudkyne. Žiadne ďalšie úkony napriek nariadenému dohľadu krajského súdu neboli do podania ústavnej sťažnosti podľa elektronického súdneho spisu v napadnutom konaní vykonané. Táto nečinnosť podľa sťažovateľa predstavuje porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie jeho veci v primeranej lehote.

5. Sťažovateľ si uplatnil finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 eur, pretože jeho protistranou v napadnutom konaní je jeho syn a pretrvávajúce sporové konanie zhoršuje už narušené rodinné vzťahy, čo následne negatívne ovplyvňuje aj psychický stav sťažovateľa. Sťažovateľ sa ale ani po dvoch rokoch trvania napadnutého konania nedočkal ani len prvého pojednávania, pričom dĺžka konania zvyšuje aj jeho náklady na právne zastúpenie advokátom.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či napadnutým postupom okresného súdu došlo k porušeniu sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98). Vzhľadom na už uvedené mohol ústavný súd preskúmať namietané porušenie všetkých označených práv (t. j. podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) spoločne.

8. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Ústavný súd vo svojej judikatúre súvisiacej s namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov opakovane konštatuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ústavný súd poukazuje na právny názor vyslovený v jeho doterajšej judikatúre, podľa ktorého ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

10. Zo samotnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa je zrejmé, že od podania jeho žaloby na okresnom súde do podania jeho ústavnej sťažnosti uplynuli 2 roky a 3 mesiace. V tomto ohľade nemožno doterajšiu dĺžku napadnutého súdneho konania zatiaľ považovať za takú, ktorá by bola zjavne neprimeraná, a preto reálne umožňovala ústavnému súdu dospieť po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie k záveru o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje aj na rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Samozrejme už uvedené závery sa vzťahujú na celé súdne konanie, pričom v napadnutom súdnom konaní ide očividne iba o jeho začiatočnú fázu, a preto nepochybne (ako konštatoval aj krajský súd) v napadnutom konaní došlo k neodôvodnenej nečinnosti na strane okresného súdu, a teda aj k prietahom. Vzhľadom na celkovú dĺžku konania (približne 2 roky) musel ale ústavný súd konštatovať, že tieto prietahy v tomto momente nemožno považovať za také významné, aby im bolo možné pripísať ústavnoprávnu relevanciu.

11. Ústavný súd zároveň dodáva, že krajským súdom nariadený dohľad v trojmesačných intervaloch bol v danom momente adekvátnym opatrením, ktoré môže viesť k zefektívneniu postupu okresného súdu, no sťažovateľ so svojou ústavnou sťažnosťou nepočkal ani na uplynutie prvého trojmesačného intervalu. Elektronický súdny spis je veľmi dobrou pomôckou pre strany v konaní, aby mali prehľad o obsahu súdneho spisu, ale na druhej strane ho nemožno využívať na bezprostredný odpočet činnosti zákonného sudcu spôsobom, ako to naznačil sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti. Mnohé okolnosti totiž elektronický súdny spis nereflektuje, napr. preštudovanie spisu sudcom, stanovenie ďalšieho postupu atď.

12. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a okolností danej veci teda ústavný súd dospel k záveru, že v tomto prípade nemohol konštatovať na strane okresného súdu také nedostatky, na základe ktorých by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľom

označených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

13. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

14. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že ak by okresný súd v ďalšom priebehu napadnutého konania pokračoval v spôsobovaní prieťahov (resp. ak by celková dĺžka napadnutého súdneho konania dosiahla neprípustnú úroveň vo vzťahu k predmetu konania, napr. ak by presiahla tri roky, pozn.), toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľovi, aby po splnení všetkých zákonných podmienok adresoval ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu